

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αθήνα, 17.12.2020
Αρ. πρωτ.: 443 613/2020

Αριθμός Γνωμοδότησης 192/2020

(Ατομική)

ΘΕΜΑ : Το υπ' αριθ. Πρωτ.49538/24.7.2020 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Περίληψη Ερωτήματος : Εάν η κατοχή από τον Κ.Σ., Επίκουρο Καθηγητή επί θητεία του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δεύτερης έμμισθης θέσης, μη πλήρους απασχόλησης, στον ιδιωτικό Τομέα, είναι συμβατή με την ιδιότητά του ως μέλος Δ.Ε.Π πλήρους απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 23 και 24 του ν.4009/2011.

.... /

Ιστορικό

Από το παραπάνω ερώτημα και από τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την υπ' αριθ. 30704/6.5.2020 πράξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ο Κ.Σ. διορίστηκε με τριετή θητεία σε κενή οργανική θέση μέλους του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), βαθμίδας Επίκουρου Καθηγητή, του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών (ΦΕΚ Γ'928/19.6.2020), ορκίστηκε στις 7.7.2020 και ανέλαβε υπηρεσία αυθημερόν.

2. Ο Κ.Σ με ηλεκτρονικό του μήνυμα προς το Τμήμα Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Ιδρύματος θέτει το ερώτημα εάν από γενική ή ειδική

διάταξη προβλέπεται απαγόρευση σε μέλος Δ.Ε.Π να κατέχει έμμισθη θέση, μη πλήρους απασχόλησης (υπαλληλική), στον ιδιωτικό τομέα πλην των ρητών απαγορεύσεων του άρθρου 35 του Υπαλληλικού Κώδικα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ανωτέρω ερώτημα δεν συνοδεύεται από ειδικότερα στοιχεία σχετικά με το είδος της απασχόλησης, για την άσκηση της οποίας ενδιαφέρεται ο Κ.Σ.

2. Με το με αριθ. 49538/24.7.2020 έγγραφο του Πρύτανη διαβιβάστηκε στο Δικαστικό Γραφείο το ανωτέρω ηλεκτρονικό μήνυμα του Κ.Σ., προκειμένου να γνωμοδοτήσουμε για το εάν η δραστηριότητα που αναφέρεται σ' αυτό είναι συμβατή με την ιδιότητά του ως μέλος Δ.Ε.Π., κατ' άρθρα 23 και 24 του ν.4009/2011.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στο άρθρο 16 παρ.6 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: «Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί, τα δε σχετικά με την κατάσταση αυτών καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων».

4. Στα άρθρα 23 παρ.1, 2, 4, 5, 6 του ν. 4009/2011 (ΦΕΚ Α'195) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», όπως ισχύει σήμερα, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 23: 1. Οι Καθηγητές εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης. Μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, οπότε και λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών τους. 2. Οι Καθηγητές πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό όπου εδρεύει η σχολή του Α.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετούν και μπορούν:

- α)** *Να αμείβονται από χρηματοδοτούμενα έργα που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), ή και το Ν.Π.Ι.Δ. οποιουδήποτε Α.Ε.Ι., το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 58, ή οποιοδήποτε ερευνητικό ίνστιτούτο ή κέντρο που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο.*
- β)** *Να αμείβονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.*

- γ) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματος τους, που προβλέπεται στο άρθρο 58. Σε κάθε περίπτωση μπορούν να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α' 199).
- δ) Να αμείβονται από εκτέλεση κλινικού έργου και εφημεριών σε πανεπιστημιακές κλινικές.
- ε) Να συμμετέχουν με αμοιβή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- στ) Να συμμετέχουν ως έμμισθα μέλη σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικώς η συμμετοχή καθηγητών, καθώς και σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και ως μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ως μέλη ή επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Επιστημονικής Υπηρεσίας και Επιτροπών της Βουλής, καθώς και ως μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών με εξαίρεση τη θέση του προέδρου τους, ή να κατέχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις θέσεις Ειδικού Συμβούλου ή Ειδικού Συνεργάτη των Υπουργών, των Υφυπουργών ή των Γενικών Γραμματέων και να κατέχουν τις εκ του νόμου προβλεπόμενες θέσεις Επιστημονικού Διευθυντή και επιστημονικών συνεργατών του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού, καθώς και να ορίζονται μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών.
- ζ) Να διδάσκουν σε οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., σε δημόσιες Σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ή να παρέχουν διοικητικό έργο στο Ι.Ε.Π..
- η) Να αμείβονται από τη συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ή της ΑΔΙΠ ή κάθε άλλου φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- θ. Να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παρούσας

παραγράφου και ύστερα από ενημέρωση του Κοσμήτορα της Σχολής στην οποία ανήκουν. Η παράλειψη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με την περίπτωση ε` της παρ. 1 άρθρου του άρθρου 23 του π.δ. 160/2008 (Α' 220).

3.....

4. Καθηγητές μερικής απασχόλησης είναι υποχρεωτικά όσοι κατέχουν θέση πλήρους απασχόλησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

5. Οι Καθηγητές που επιθυμούν να υπηρετήσουν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος ως μερικής απασχόλησης υποβάλλουν στην σχολή στην οποία υπηρετούν αίτηση, στην οποία δηλώνουν την παράλληλη απασχόληση που επιθυμούν να ασκήσουν. Η αίτηση εγκρίνεται από την κοσμητεία, αφού διαπιστωθεί τεκμηριωμένα ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία και ότι καλύππονται οι ανάγκες της σχολής. Την έγκριση ακολουθεί η έκδοση πράξης ένταξης στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης από τον κοσμήτορα, η οποία κοινοποιείται στον πρύτανη, και το Συμβούλιο του Ιδρύματος, καθώς και στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Το ποσοστό της κατηγορίας αυτής των καθηγητών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% των καθηγητών της Σχολής κάθε ακαδημαϊκό έτος. Με τον Οργανισμό μπορεί να καθορίζονται οι ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται και κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

6. Για την κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα από Καθηγητές μερικής απασχόλησης, απαιτείται σχετική άδεια της κοσμητείας, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του πρύτανη...7...».

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπόψη μου από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

5. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 παρ.6 του Συντάγματος και όπως αυτό ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι καθηγητές των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί και καταρχήν πρέπει να είναι αποκλειστικά αφοσιωμένοι στο διδακτικό και

ερευνητικό τους έργο και ο νομοθέτης μπορεί κατ'έξαίρεση να επιτρέψει εξωπανεπιστημιακή απασχόληση, μόνο για τις ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας, στο μέτρο που η συμμετοχή τους σ'αυτή είναι αναγκαία και δεν ματαιώνει την εξυπηρέτηση του δημόσιου σκοπού της παροχής ανώτατης εκπαίδευσης από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΣτΕ 656/2011, 1409/2007).

6.Με το άρθρο 23 παρ.1 και 5 του ν.4009/2011 ορίζεται ότι τα μέλη ΔΕΠ εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης και μόνο μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, μετά την υποβολή αίτησης στη Σχολή που υπηρετούν, με την οποία δηλώνεται και η παράλληλη απασχόληση που επιθυμούν να ασκήσουν και η οποία αφορά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος υπηρεσίας.

7.Περαιτέρω στη παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζονται περιοριστικά εκείνες οι δραστηριότητες με τις οποίες οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης μπορούν να απασχολούνται συγχρόνως με την άσκηση των κυρίων καθηκόντων τους.

8.Μεταξύ αυτών των περιοριστικά αναφερόμενων περιπτώσεων προβλέπεται η κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στον ιδιωτικό τομέα μόνο στην περίπτωση συμμετοχής, ως εκ της ιδιότητάς τους, σε θέση μέλους, δύο κατ'ανώτατο όριο, επιτροπών και επιστημονικών ή διοικητικών συμβουλίων (περ. στ'). Οποιαδήποτε άλλη έμμισθη σχέση στον ιδιωτικό τομέα, ανεξαρτήτως του εάν είναι πλήρους ή μειωμένης απασχόλησης, δεν συνάδει με την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π πλήρους απασχόλησης, εξ αντιδιαστολής με τα μέλη Δ.Ε.Π που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και τα οποία κατά τα οριζόμενα στην παρ.6 του άρθρου 23 ν.4009/2011 μπορούν να κατέχουν δεύτερη έμμισθη θέση στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, μετά από σχετική άδεια της κοσμητείας, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Πρύτανη (ΝΣΚ 182/2001¹).

9. Η κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης παράλληλα με την θέση μέλους Δ.Ε.Π πλήρους απασχόλησης, πλην των οριζομένων στην περ.στ' της παρ.2 του άρθρου 23 του ν.4009/2011 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα κατ'άρθρο 23

¹ Η ΝΣΚ 182/2001 έκρινε με βάσει το προιηγούμενο νομοθετικό καθεστώς του ν.2530/1997, πλην όμως οι αντίστοιχες διατάξεις επαναλαμβάνονται και με το ισχύον καθεστώς.

παρ.1 του π.δ.160/2008 «Πρότυπος Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι» (ΦΕΚ Α'220), όπου προβλέπεται ότι πρειθαρχικό παράπτωμα για μέλη Δ.Ε.Π συνιστά, μεταξύ άλλων, και η παραβίαση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι. (πρβλ.ΣτΕ 1147/2008, Π.Σ. των μελών Δ.Ε.Π των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων 31/2018).

10. Εν προκειμένω ο Κ.Σ. διορίσθηκε το πρώτον στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή επί θητεία, ως πλήρους απασχόλησης, και συνεπώς δεν δύναται να κατέχει δεύτερη έμμισθη θέση στον ιδιωτικό τομέα, ανεξαρτήτως εάν αυτή είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, με μοναδική εξαίρεση την περ.στ' της παρ.2 του άρθρου 23 του ν.4009/2011.

Απάντηση

10. Η κατοχή από τον Κ.Σ. Επίκουρο Καθηγητή επί θητεία δεύτερης έμμισθης θέσης μερικής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δεν εμπίπτει σε κάποια από τις περιπτώσεις της περ.στ' της παρ.2 του άρθρου 23 του ν.4009/2011 δεν είναι συμβατή με την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π πλήρους απασχόλησης.

Η Γνωμοδοτούσα

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΠΑΝΑΚΟΥ

ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΝΣΚ